

सूगः

सूगः A sort of arrow or javelin, a sling (भिन्दपाल).

सूगालः A jackal; see शृगाल.

सूज् I. 6 P. (सूजति, ससर्ज, असाक्षीत्, सक्षयति, स्वषुम्, सृष्टि)

1 To create, produce, make (in general); to procreate, beget (progeny &c.); अवैतन नारी तस्यां सं विराजमसूजत् प्रभुः Ms. 1. 32, 33, 34, 36; तनुनाभः स्वत एव तन्तून् सूजति S. B. -2 To put on, place on, apply. -3 To let go, let loose, release. -4 To emit, shed, effuse, pour forth or out; असाक्षरसं करुण रुवन्तः Bk. 3. 17; आनन्दशीतामिव ब्राष्पवृष्टि हिमसूति हैमवर्तीं ससर्ज R. 16. 44; 8. 35. -5 To send forth, utter (as words); वचस्यवसिते तस्मिन् ससर्ज गिरमात्मम्: Ku. 2. 53; 7. 47. -6 To throw, cast, discharge; ससर्ज दृष्टिम् Ku. 3. 69. -7 To leave, quit, abandon, send away, forsake, give up; यदैव पूर्वै जन्मे शरीरं सा दक्षरोषात् सुदती ससर्ज Ku. 1. 53. -8 To get, take (interest on money lent); वसिष्ठविहितां वृद्धिं सूजेदित्तविवर्धिनीम् Ms. 8. 140. -9 To hang on, fasten to; स्कन्धदेशेऽसूजत्स्य सूजं परमशोभनाम् Mb. 3. 57. 27. -II. 4 आ. (सूजयते) To be let loose or sent forth. -Desid. (सिसूक्षति) To wish to create &c.

सृष्टि p. p. [सूज-क्त] 1 Created, produced. -2 Poured out, emitted. -3 Let loose. -4 Left, abandoned. -5 Dismissed, sent away. -6 Ascertained, determined. -7 Connected, joined. -8 Much, abundant, numerous. -9 Ornamented; see सूज्. -Comp. -मारुत् a. 1 causing the discharge of wind. -2 removing flatulence. -मूत्र-पुरीष a. promoting evacuation from the bladder and intestine.

सृष्टिः f. [सूज-क्तिः] 1 Creation, anything created; किं मानसी सृष्टिः S. 4; या सृष्टिः स्वरुपा S. 1. 1.; खीरत्सृष्टिरपरा प्रतिभाति सा मे S. 2. 10; सृष्टिरायेव धातुः Me. 84; Bhāg. 1. 19. 16. -2 The creation of the world. -3 Nature, natural property. -4 Letting loose, emission. -5 Giving away, a gift; सृष्टिर्मृष्टिर्जात्ताड्याः श्राद्धकर्मसु संपदः Ms. 3. 255. -6 The existence of properties or qualities. -7 The absence of properties. -8 Offspring (संतान); संसृष्टा ब्राह्मणेरेव त्रिषु वर्णेषु सृष्टयः Mb. 12. 60. 42. -Comp. -अन्तरः the offspring of intermarriage between चतुर्वर्ण castes. -कर्तृ m. the creator. -पत्तनम् a particular magical power. -सूज् m. (Nom. sing. सूक्त-सूदृढ़) the creator; L. D. B.

सूजिकाक्षारः Natron, alkali.

सूज्ञयाः m. pl. N. of a people.

सूणिः f. 1 A goad, a hook to drive an elephant; मदान्धकारिणां दर्पोपशान्तै सूणिः H. 2. 165; Si. 5. 5; सूण्यप्रसुन्दरोदप्रव्यायातश्मशुभीषणम् Siva B. 21. 23. -2 A sickle. -णिः m. 1 An enemy. -2 The moon.

सूणी A hook for driving an elephant.

सूणि (णी) का Saliva, spittle. -कः 1 An elephant's goad.

सूतम् Going, flight, escape; निवर्त्त्वमधर्मजा युध्यद्वं किं सूतेन वः Mb. 9. 28. 22.

सूतिः f. 1 Going, gliding; योनिकोटिसहस्रेषु सूतीशास्यान्तरात्मनः Ms. 6. 63. -2 A way, road, path (fig. also); नेते सूती पार्थ जानन् योगी सुखति कश्चन Bg. 8. 27. -3 Hunting, injuring. -4 Conduct; कस्माद्वयं कुसतयः खलयोनयस्ते दाक्षिण्यदृष्टिपदवीं भवतः प्रणीताः Bhāg. 8. 23. 7. -5 Transmigration; स्यान्मे तवाद्विशरणं सूतिभिर्भैर्मन्त्याः Bhāg. 10. 60. 43. -6 Creation; कात्स्न्येन चायेह गतं विवातुरवाक्सूतो कौशलमित्यमन्यत Bhāg. 3. 2. 13.

सूत्वन् m. 1 Spread, circulation. -2 N. of Brahman; L. D. B. -3 The disease विसर्प.

सूत्वर a. (-री f.) Going, moving. -री 1 A stream, river. -2 A mother.

सूदरः A snake.

सूदाकुः [सूक्तकु दुकु च U. 3. 78] 1 Air, wind. -2 Fire. -3 A deer. -4 The thunderbolt of Indra. -5 The sun's disc or orb. -f. A river, stream.

सूष् 1 P. (सर्पति, सूसः desid. सिसूप्सति) 1 To creep, crawl, glide gently; सर्पन्तीस्त्येवमाससुस्ते ह Ch. Up. I. 12. 4. -2 To go, move; हृदयादिव सूसो हृदयादिव निर्मितः Bri. Up. 3. 9. 22. -3 To spread; सर्पन्महाधूम इवाद्रिवाहिः Ki. 17. 2.

सूषापातः A kind of measure.

सूषापाटिका The beak of a bird.

सूषापाटी 1 A kind of measure. -2 A shoe. -3 Base metal. -4 A small book.

सूष्म्यन् [सूष्म-मनिन् U. 4. 159] 1 A goer. -2 A serpent. -3 A child. -4 An ascetic.

सूप्रः The moon. -प्रम् Honey.

सूभ्, -सूम्भ् 1 P. (सर्भति-सूभति) To hurt, injure, kill.

सूमर a. (-री f.) Going, moving. -री A kind of deer; Rām. 2. 29. 3.

सू 9 P. (सूणाति) To hurt, injure, kill.

सूणिः f. Injury, hurt.

सेक् 1 आ. (सेकते) To go, move.

सेकः [सिच-घच्] 1 Sprinkling, watering (trees); सेकः सीकरिणा करेण विहितः कामम् U. 3. 16; R. 1. 51; 8. 45; 16. 30; 17. 16. -2 Emission, effusion. -3 Seminal effusion. -4 A libation, an offering. -5 Seminal fluid; कामतो रेतसः सेकं व्रतस्थस्य द्विजन्मनः Ms. 11. 120. -6 A drop of anything. -7 A shower-bath; Susr. -Comp. -पात्रम् 1 a pot for sprinkling water, a watering-pot. -2 a bucket.